

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด
ว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับแล้ว ซึ่งการดำเนินคดีดังกล่าวมีวิธีการแตกต่างกับการดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือตามกฎหมายอื่น ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการมีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นแนวทางเดียวกัน จึงสมควรให้มีระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ อัยการสูงสุดจึงออกระเบียบ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” หมายความว่า คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“การดำเนินคดี” หมายความว่า การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ทางอรรถคดีในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบของพนักงานอัยการ

“สำนักงานคดี” หมายความว่า สำนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน” หมายความว่า พนักงานอัยการผู้ได้รับการส่งจ่ายสำนวน

“อัยการพิเศษฝ่าย” หมายความว่า อัยการพิเศษฝ่ายผู้รับผิดชอบในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“อธิบดีอัยการ” หมายความว่า อธิบดีอัยการผู้รับผิดชอบในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อ ๔ อัยการสูงสุดเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ อัยการสูงสุดมีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

บททั่วไป

ข้อ ๖ นอกจากสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้ว สำนวนการสอบสวนตามระเบียบนี้ ได้แก่

(๑) สำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) สำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนที่ได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

(๓) สำนวนการสอบสวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน หรือการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ กฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ หรือกฎหมายอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

ข้อ ๗ นอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการมาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๘ การมอบหมายให้ดำเนินคดี การควบคุม และการตรวจสอบ รวมทั้งการดำเนินคดีเสียเอง การมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดคนหนึ่งดำเนินคดีแทน การมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดคนหนึ่งร่วมดำเนินคดี หรือการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมดำเนินคดี เป็นอำนาจของอัยการพิเศษฝ่ายและอธิบดีอัยการ

การเรียกคืนสำนวนหรือการโอนสำนวนจะกระทำมิได้ เว้นแต่อัยการพิเศษฝ่ายหรืออธิบดีอัยการเห็นว่าเป็นกรณีที่จะเสียความเป็นอิสระในการพิจารณาสั่งคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายโดยสุจริต รวดเร็ว เทียบธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง ให้อัยการพิเศษฝ่ายหรืออธิบดีอัยการเรียกคืนสำนวน หรือโอนสำนวนโดยเปลี่ยนตัวพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน แล้วให้รายงานอธิบดีอัยการหรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี เพื่อทราบ

หมวด ๑

การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ส่วนที่ ๑

การปฏิบัติต่อสำนวน

ข้อ ๙ เมื่อได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๒ ชุด แล้ว ให้ลงรับในสารบบคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในวันที่รับสำนวน และให้ส่งจ่ายสำนวนโดยเร็ว

สารบบและงานธุรการคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข้อ ๑๐ เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเห็นว่าสำนวนการไต่สวนสมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้ทำความเห็นควรรับดำเนินคดีอาญาฟ้องหรือควรยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน พร้อมร่างคำฟ้องหรือคำร้องเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง

หากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเห็นว่าสำนวนการไต่สวนยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ รวมทั้งฐานความผิดที่ไม่ครบถ้วนตามการกระทำที่ถูกกล่าวหา ให้ทำความเห็นโดยระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์ตลอดจนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในฐานความผิดใดแก่ผู้ถูกกล่าวหาคนใด ให้ครบถ้วนในคราวเดียว พร้อมรายชื่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและร่างหนังสือแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๑ เมื่อคณะทำงานผู้แทนทั้งสองฝ่ายดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อที่ไม่สมบูรณ์แล้ว ให้คณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดมีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี ก่อนการประชุมเพื่อหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการฟ้องคดี ให้คณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดทำบันทึกความเห็นเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่รวบรวมได้เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุด

ข้อ ๑๒ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดี เมื่อพิจารณาสำนวนการไต่สวนแล้ว เห็นว่ามีพยานหลักฐานพอที่จะดำเนินคดีกับบุคคลอื่นหรือบุคคลภายนอกที่พาดพิงถึง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๑๓ การพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้เสนอความเห็นพร้อมร่างคำฟ้องต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่ง

หากเห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ รวมทั้งฐานความผิดที่ไม่ครบถ้วนตามการกระทำที่ถูกกล่าวหา ให้ทำความเห็นโดยระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์ตลอดจนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในฐานความผิดใดแก่ผู้ถูกกล่าวหาคนใด ให้ครบถ้วนในคราวเดียว และร่างหนังสือแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่ง

ในกรณีจำเป็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. และอัยการสูงสุดจะตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้อัยการพิเศษฝ่ายเสนอรายชื่อคณะทำงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุด

เมื่ออัยการพิเศษฝ่ายมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้รีบส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมกับคำสั่งไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๔ การพิจารณาสำนวนการสอบสวน เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้เสนอความเห็นพร้อมร่างคำฟ้องต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่ง

หากเห็นว่าพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนยังไม่แน่ชัดว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ทำความเห็นเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อสั่งสอบสวนเพิ่มเติม

เมื่ออัยการพิเศษฝ่ายมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้รีบส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเพื่อดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือตามกฎหมายอื่น แล้วแต่กรณี

หมวด ๒

การดำเนินการฟ้องและการบรรยายฟ้อง

ข้อ ๑๕ กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่ออัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ ดำเนินคดีอาญาฟ้อง ให้สำนักงานคดีแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหามายังพนักงานอัยการ เพื่อฟ้องคดีเมื่อได้รับตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้วให้ยื่นฟ้องผู้ถูกกล่าวหาทันทีโดยไม่ต้องรอผู้ถูกกล่าวหาอื่นที่ไม่มา ตามกำหนด ส่วนผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่มาตามกำหนด ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจัดการให้ได้ตัวมาฟ้อง คดีต่อไป

กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เมื่ออัยการพิเศษฝ่ายมีคำสั่งฟ้อง ให้แจ้ง คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหามายังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดี เมื่อได้รับตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ให้ยื่นฟ้องผู้ถูกกล่าวหาทันทีโดยไม่ต้องรอผู้ถูกกล่าวหาอื่นที่ไม่มาตามกำหนด ส่วนผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่มา ตามกำหนดและมีความจำเป็นต้องจับตัวผู้ถูกกล่าวหา ให้พนักงานอัยการแจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ผู้ถูกกล่าวหา มีภูมิลำเนาหรือที่อยู่เป็นผู้ดำเนินการ และแจ้งด้วยว่า เมื่อจับกุมตัวได้ให้ส่งตัวไปยังศาลและแจ้งให้พนักงานอัยการทราบภายในสี่สิบแปดชั่วโมง

กรณีเป็นสำนวนการสอบสวน ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญา ของพนักงานอัยการ

ข้อ ๑๖ การบรรยายฟ้อง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีข้อความที่เป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิดคดีทุจริตและประพฤตินิยมชอบ และต้อง ระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิดพร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนิน กระบวนพิจารณาต่อไปได้

กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในคำฟ้องให้ระบุชื่อโจทก์ตามสำนักงานคดี และ ในการบรรยายฟ้องให้ระบุว่่า “อัยการสูงสุดมีคำสั่งมอบหมายให้พนักงานอัยการ..... รับผิดชอบดำเนินคดี”

หมวด ๓

การดำเนินคดีแก่ต่างคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อ ๑๗ การดำเนินคดีแก่ต่างของสำนักงานคดีปราบปรามการทุจริตภาค กรณีมีความเห็นควรรับแก้ต่างให้อัยการพิเศษฝ่ายเป็นผู้พิจารณาสั่งรับแก้ต่าง แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อทราบ หากมีความเห็นควรไม่รับแก้ต่าง ให้อธิบดีอัยการเป็นผู้พิจารณาสั่งรับหรือไม่รับแก้ต่าง เมื่ออธิบดีอัยการมีคำสั่งประการใดให้ปฏิบัติตามนั้น เว้นแต่กรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้ถูกฟ้องขอให้อัยการสูงสุดชี้ขาดในเรื่องไม่รับแก้ต่างและอัยการสูงสุดมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับแก้ต่าง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำหนังสือเสนอตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อพิจารณาลงนามแจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องขอให้ดำเนินการแก้ต่างทราบทันที คดีที่ประชาชนสนใจหรือคดีสำคัญ เมื่อสำนักงานคดีปราบปรามการทุจริตภาคได้รับสำนวนแก้ต่างคดีอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบแล้ว ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอัยการสูงสุดทันที

หมวด ๔

วิธีปฏิบัติในชั้นอุทธรณ์และฎีกา

ข้อ ๑๘ เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอสำนวนพร้อมด้วยรายงานการคดีตามแบบ (อ.ก.๑๓) และบันทึกคำพิพากษาย่อพร้อมความเห็นโต้แย้งหรือไม่โต้แย้งคำพิพากษาให้ครบถ้วนตามแบบ (อ.ก.๑๔) รวมทั้งสำเนาคำพิพากษา คำเบิกความพยานโจทก์และจำเลย และเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่ง

กรณีที่อัยการสูงสุดออกคำสั่งอุทธรณ์หรือฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้ทำคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำฟ้องฎีกาเสนออัยการพิเศษฝ่ายพิจารณา

ส่วนคดีที่จำเลยอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนลงรายละเอียดวันเวลาที่รับอุทธรณ์หรือฎีกาลงในรายงานการคดีตามแบบ (อ.ก.๑๓) แล้วทำบันทึกข้อความเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาสั่ง หากอัยการสูงสุดออกคำสั่งแก้อุทธรณ์หรือแก้ฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้ทำคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกาเสนออัยการพิเศษฝ่ายพิจารณา

ข้อ ๑๙ เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว กรณีเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนวนการสอบสวน ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อทำความเข้าใจ แล้วส่งสำนวนไปยังสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูง สำนักงานคดีศาลสูงหรือสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาค สำนักงานคดีศาลสูงภาค แล้วแต่กรณี ดำเนินการ

ส่วนคดีที่จำเลยอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนลงรายละเอียดวันเวลาที่รับอุทธรณ์หรือฎีกาลงในรายงานการคดีตามแบบ (อ.ก.๑๓) พร้อมทำบันทึก

ข้อความเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อทำความเข้าใจ แล้วส่งสำนวนไปยังสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูง สำนักงานคดีศาลสูง หรือสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลสูงภาค สำนักงานคดีศาลสูงภาค แล้วแต่กรณี ดำเนินการ

การดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาชั้นศาลสูงของพนักงานอัยการ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๐ การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่ได้ดำเนินการไปแล้วในขั้นตอนใดตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือตามระเบียบหรือคำสั่งอื่นใด ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ แต่การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ลงชื่อ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
(พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร)
อัยการสูงสุด